स्वच्छ र स्वतन्त्र पत्रकारिताको प्रतिक

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

कमर्शियल भ्यालु भएका फिल्मलाई प्राथमिकता दिँदै आएकी अभिनेत्री आँचल शर्माले पहिलोपटक फरक धारको फिल्म 'एक मुठ्ठी बादल'मा काम गरेकी छन् । यो फिल्म उनकै काँधमा छ । यसै साता उनले फिल्मको सम्पूर्ण छायांकन भ्याएकी छन् । कास्कीको लामाचौर क्षेत्रमा २२ दिन लामो छायांकनपछि फिल्म 'प्याकअप' भएको हो । फिल्मको महत्त्वपूर्ण विधामा बहुसंख्यक महिला छन् । यसमा निर्देशन नै महिलाको छ । सहारा शर्माले फिल्म लेखन तथा निर्देशन गरेकी हुन् ।

आजको विचार...

भ्रष्टाचार...
(दुई पेजमा)

कृष्ण बोहोरा

सुपरस्टार सलमान खानलाई पटक-पटक ज्यान मार्ने धम्की आइरहेको छ । यसैले लामो समयदेखि उनी उच्च सुरक्षाको घेरामा छन् । यसका बावजूद आइतबार बिहान (करिब ५ बजे) उनको घर (ग्यालेक्सी अपार्टमेन्ट)बाहिर मोटरसाइकलमा सवार व्यक्तिले चार राउण्ड 'फायरिङ' गरेपछि त्यहाँको माहोल तनावग्रस्त देखिएको छ । अहिले प्रहरीले घटनाको अनुसन्धान गरिरहेको छ । सलमानको घरलाई लक्षित गर्दै 'फायरिङ' भएको थियो । उनको घरको पर्खालमा गोलीको निशान भेटिएको छ ।

❑ वर्ष २९ ❑ अंक २५५ ❑ २०८१ वैशाख ३ गते सोमबार 15 April 2024, Monday ❑ पृष्ठ संख्या ४ मूल्य रू ५/-

संक्षिप्त समाचार

पहिरोमा १५ को मृत्यु, दुई बेपत्ता

(रासस/एएफपी) —

जाकर्ता, वैशाख २/मध्य इन्डोनेसियामा पहिरोमा परी कम्तीमा १५ जनाको मृत्यु तथा दुई जना बेपत्ता भएको स्थानीय अधिकारीहरूले आइतबार बताएका छन् । स्थानीय प्रकोप एजेन्सीका प्रमुख सुलेमान मैलाले शनिबार साँझ दक्षिणी सुलावेसी प्रान्तको ताना तोराजामा पहिरोमा परी मृत्यु भएका र बाँचेका दुई जनाको उद्धार गरिएको बताए । 'तीमध्ये दुई जना बाँचेका छन् भने अन्य १५ जनाको दु:खद मृत्यु भएको छ", उनले भने, "बासिन्दाहरूले बताएअनुसार अहिले पनि दुई जना बेपत्ता भएका छन्, सम्भवत: उनीहरू पहिरोको भग्नावशेषमुनि रहेका हुनसक्छन् ।" ताना तोराजा र यसका वरपरका क्षेत्रहरूमा विशेषगरी गत सातादेखि लगातार भीषण वर्षा भइरहेको र वर्षा नरोकिएको मैलाले बताए । भीषण वर्षाका कारण पहाडी भेगमा रहेका आवासीय क्षेत्रका माटो नष्ट हुँदा पहिरो गएको र बासिन्दाहरू घरमै पुरिएको उनले बताए । राष्ट्रिय प्रकोप व्यवस्थापन एजेन्सीले एउटा लिखित विज्ञप्तिमा पहिरोले दुई गाउँलाई प्रभावित बनाउँदा चार घर पहिरोमा पुरिएको बताएको छ । इन्डोनेसियामा वर्षाको मौसममा पहिरोको जोखिम देखिन्छ र केही स्थानमा वन फडानीका कारण समस्या थपिएको छ । लामो समयसम्म मुसलधारे वर्षाका कारण मुलुकका केही क्षेत्रमा बाढी आएको छ । गत महिना सुमात्रा टापुमा अचानक आएको बाढी र पहिरोबाट कम्तीमा ३० जनाको मृत्यु भएको थियो भने धेरै मानिस अहिले पनि बेपत्ता भएका छन् ।

राजनीतिक दाउपेच

संघीय संसद्को हिउँदे अधिवेशन अन्त्य

तीन विधेयक पारित, अधिवेशन अन्त्य गर्ने विषयमा काँग्रेसको असहमति

हाम्रा संवाददाता —

पाल्पा, वैशाख २/संघीय संसद्को हिउँदे अधिवेशन अन्त्य गरिएको छ । आइतबार राति १२ देखि अधिवेशन अन्त्य गरिएको हो ।

सभाको आइतबारको बैठकमा सभामुख देवराज घिमिरेले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौड्यालबाट प्राप्त सोसम्बन्धी पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाएका थिए । संसदीय व्यवस्थामा एक आर्थिक वर्षमा संसद्को अधिवेशन हिउँदे र वर्षे गरी दुईपटक बस्ने संवैधानिक व्यवस्था छ । हिउँदे अधिवेशन विधेयक अधिवेशन र वर्षे अधिवेशनलाई बजेट अधिवेशन पनि भन्ने गरिन्छ । तर, विधेयक अधिवेशन भनिए पनि संसद्का धेरै हिउँदे अधिवेशन विधेयकमाथि छलफल नै नगरी बितेका छन् । कतिपय अवस्थामा त अत्यावश्यक ऐन, कानुनसमेत हिउँदे अधिवेशनले देख्नै पाएको छैन । गत माघ २ गतेदेखि प्रारम्भ भएको चालु अधिवेशनमा समेत ३ वटा विधेयक मात्र पारित भएका छन् । करिव ७० दिनमा ३ वटा विधेयक मात्रै पारित भएका हुन् । जसमा सम्पती शुद्धीकरण निवारण तथा व्यवसायिक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धी केही ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक, अनुगमन तथा मूल्यांकन विधेयक २०७६ र खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक २०७७ सभाबाट पारित भएका छन् । अन्य ६ वटा विधेयकहरु भने सम्बन्धित समितिमा विचाराधिन रहेका छन् । त्यसैगरी संघीयता कार्यान्वयनका लागि महत्वपूर्ण मानिएको संघीय निजामती सेवा विधेयक, २०८० माथिको सामान्य छलफल सकिएपछि सो पारित हुन सकेको छैन । सभामुख घिमिरेले राजनीतिक दलसम्बन्धि दोस्रो संशोधन विधेयक, २०८० र बैंक तथा वित्तिय संस्था सम्बन्धी पहिलो संशोधन विधेयक, २०८० प्रतिनिधि सभामा सभामा प्रस्तुत भएको र अर्को महत्वपूर्ण विधेयक आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व पहिलो संशोधन विधेयक २०८० दर्ता मात्र भएको स्थितिमा रहेको बताए । जम्मा ७० दिन चालु रहेको सो अधिवेशनमा संक्रमणकालीन न्यायसँग सम्बन्धित बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन, सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन संशोधनका लागि पेश मात्रै गरिएको छ । कूल ८१ घण्टा ५५ मिनेट बैठक बसी संसदीय काम कारवाही व्यतित भएको जनाइएको छ ।

काँग्रेसको असहमति

यस्तै प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काँग्रेसले संघीय संसद्को चालु अधिवेशन अन्त्य गर्न सरकारले गरेको निर्णयप्रति असहमति जनाएको छ । काँग्रेस संसदीय दलको आइतबार बसेको बैठकले बजेट अधिवेशनको लागि पर्याप्त समय हुँदाहुँदै चालु अविधेशन अन्त्य गर्न सरकारले गरेको सिफारिसप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको हो । काँग्रेसले सरकारको यो निर्णय संसदीय मूल्य मान्यता विपरीत भएको जिकिर गरेको छ । सदनमा विपक्षी दलहरुले सहकारीको रकम अपचलन र विषयमा कुरा उठाउँदै आएका छन्, सरकारमा सहभागी मन्त्री नै सहकारीको रकम अपचलनमा संलग्न रहेको हुँदा निष्पक्ष र स्वतन्त्र छानबिनको सुनिश्चितताका लागि संसदीय छानबिन समिति गठन गर्नुपर्ने माग उठाउँदै आएका थिए । सरकारले यस विषयलाई गम्भीरतापूर्वक नलिएर बेवास्ता गर्दै आएको छ । सत्ता पक्षले भने प्रतिपक्षी दलका कारणले सदन अवरुद्ध भएको आरोप लगाएको छ । राजनीतिक दाउपेचकै कारण हिउँदे अधिवेशन अन्त्य गरिएको धेरैको विश्लेषण छ ।

gofFjif{@)*! sf]z'esfdgf

नयाँ वर्ष २०८१ को अवसरमा राजनीतिक दल, देश तथा विदेशमा रहनुभएका नेपाली आमाबुवा, दाजुभाइ, दिदीबहिनी, इष्टमित्र, शुभचिन्तकहरूमा सु-स्वास्थ्य एवं दीर्घायूको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

dlQm/fd lh;L
;efklt

g]kfnL sfË]
k|tlglw;ef, Ifq g+=@, kfNkf kl/jf/

गोरखा-जितगढी पदयात्रा : सेनाको टोली पाल्पा आइपुग्यो

पाल्पा, वैशाख २/चैत २७ गतेदेखि दोस्रो गोरखा-जितगढी पदयात्रा सञ्चालन गरेको नेपाली सेनाको टोली पाल्पा आइपुगेको छ । गोरखा, तनहुँ, स्याङ्जा हुँदै आइतबार पाल्पा आइपुगेको हो ।

उताबाट आएको फौजले पाल्पामा तैनाथ फौजलाई पाल्पा र स्याङ्जाको सीमाना केलादीमा झण्डा हस्तान्तरण गरेको छ । उक्त टोलीलाई त्यहाँ भव्य स्वागत गरिएको थियो । टोलीलाई पाल्पास्थित नेपाली सेनाको द फेमस महिन्द्र दल गणले केलादीमा स्वागत गरेको हो । ऐतिहासिक महत्व बोकेका गढी, किल्ला, युद्वस्थल, पदमार्ग लगायतका धरोहरको संरक्षण, सम्वर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्ने तथा सैनिक इतिहासको जगेर्ना गर्ने उद्देश्यले सेनाले पदयात्रा गरिरहेको छ । उक्त पदयात्राका क्रममा सेनाको टोली अहिले पाल्पा आइपुगेको हो । नेपाली सेनाको आयोजना र स्थानीय तहहरुको सहयोगमा सेना ११ दिने पदयात्रामा निस्किएको छ ।

उक्त टोलीको प्रतिनिधि मण्डल र पाल्पास्थित 'दि फेमस महिन्द्र दल गण' ले आइतबारदेखि पाल्पाको गढी तथा किल्लासम्मको यात्रा गर्नेछन् । रामपुरको केलादीदेखि तिनाउको नुवाकोट गढीसम्म पदयात्रा हुनेछ । पदयात्रा रामपुर, निस्दीको बेलडाँडा, पूर्वखोलाको सिलुवा हुँदै वीरकोटको बाकुमगढी पुग्नेछ । बाकुमगढीबाट माथागढी, प्रभास, तानसेन हुँदै दोभानको नुवाकोटगढीबाट वैशाख ७ गते जितगढीमा पुगेर पदयात्रा सकिने छ । सेनाले पाल्पामा वैशाख २ देखि ७ गतेसम्म ३ सय ५ किलोमिटर पदयात्रा गर्ने छ ।

पदयात्रामा नेपाली सेनाका ५२ जना अधिकृत, सकलदर्जा, सुरक्षाकर्मीको सहभागिता रहेको छ । पदयात्रा गोरखाबाट सुरु भई रुपन्देहीको जितगढी किल्ला पुगेर विजय उत्सवका रुपमा सहभागी भई टुँगीने छ । नेपाल आक्रमणमा आएको अंग्रेज सेनालाई पराजित गरेको दिनको स्मरण गर्दै बैंशाख ७ गते ऐतिहासिक स्थल जितगढी किल्लामा विजयोत्सव मनाउने गरिन्छ । १८७२ वैशाख ७ मा अंग्रेज सेनामाथि नेपाली सेनाले विजय प्राप्त गरेको दिन पारेर बुटवल उपमहानगरपालिकाले हरेक वर्ष विजयोत्सव मनाउँदै आएको छ ।

पा.जि.हु.द.नं. ०५१/०५२ पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२

नव जनचेतना
NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

सम्पादकीय

विश्व कला दिवसको सन्दर्भ

विश्व कला दिवस आज नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइँदै छ । कला र संस्कृतिको प्रवर्द्धन गर्न हरेक वर्ष १५ अप्रिलमा विश्व कला दिवस मनाउने गरिन्छ । यस दिन सर्वसाधारणमा विभिन्न कलाका बारेमा चेतना जगाउने काम पनि गरिन्छ । पहिलो पटक, विश्व कला दिवस १५ अप्रिल २०१२ मा मनाइएको थियो । त्यस यता हरेक वर्ष यो दिवस मनाइँदै आइएको छ । पहिले नेपालमा धार्मिक र सांस्कृतिक मान्यताअनुसार जात्रा र पर्व मात्रै मनाउने चलन थियो । हाल राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवस मनाउने परम्पराले प्रधानता पाइरहेको छ । राजनीति तथा भाषा साहित्यका अग्रणी व्यक्तित्वहरूको जयन्ती पनि धुमधामले मनाइन्छ तर विडम्बना, कलासंस्कृतिको प्रचार–प्रसार संवर्द्धनका पक्षमा ठूलो योगदान गर्ने कलासाधकलाई सम्झने संस्कृति विकास भएको छैन ।

सदियौंदेखिका ललितकला विधाका स्रष्टाहरूबारे अध्ययन अनुसन्धान समेत भएको देखिदैन । जसका कारण कला संस्कृति नै हराउँदै जान थालेका छन् । यो अत्यन्त दुःखको कुरा हो । वास्तवमा चित्रकला हुन् वा मूर्तिकला नयाँ पुस्तामाझ जीवित राख्न सक्ने माध्यम हुन् । नेपालको ऐतिहासिकतासँगै बदलिँदो सांस्कृतिक परिवर्तन देखाउने थलो पनि चित्रकला र मूर्तिकला नै हो । ति कला नेपाली समाजलाई आमजनमानसमा परिचित गर्नेमात्र होइन अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमाझ चिनिने सशक्त माध्यम पनि हुन् । यस्ता चित्रकला र मूर्तिकला प्रस्फुटन गर्ने कलाकारहरुको आकर्षण दिनप्रतिदिन बढिरहेकै छ । तर उनीहरुले निर्माण गरेका कलाका धरोहर जोगाउन भने मुस्किल बनेको छ । यतिसम्म कि कलाकारका बारेमा कसैले जान्न खोजे, कति मूर्तिकार र चित्रकारहरु नेपालमा छन् भन्ने बारेमा सरकारसँग तथ्यांक समेत छैन । ऐतिहासिक कला र ति कलाकारहरुको संरक्षण गर्ने दिशामा सरकारले ध्यान दिनुपर्छ । यसो भयो भने मात्र हरेक वर्ष कला दिवस मनाउनुले सार्थकता प्राप्त गर्दछ । अन्यथा दिवस औपचारिकतामै सिमित बन्ने निश्चित छ ।

Opinion @ Social Network

जसरी सर्टको बटन लगाउँदा पहिलो टाँक गलत लगाईयो भने सबै बटन गलत नै लाग्छ त्यस्तै, जीवनमा एउटा बाटो गलत लिँदा पुरै जिन्दगी नै वर्वाद हुन जान्छ ।
(विकास रानाको फेसबुकबाट https://www.facebook.com//Bikash.rana)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगअन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजनचेतना दैनिकको रुपमा तपाईसामु आईरहेको छ । यो पत्रिका अझ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईहरुको अमूल्य सुझावहरुको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईका सुझावहरु दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

भ्रष्टाचार न्यूनिकरणको उपाय के छ ?

कृष्ण बोहोरा

भ्रष्टाचारजन्य कृयाकलापका लागि अड्डाअदालत देखि पुलिस प्रशासनसम्म, स्थानीय निकायदेखि केन्द्रीय निकायसम्म, राजनीतिक व्यक्तिदेखि अख्तियारसम्मको अघोषित गठजोड छ । यसैले कसैसँग कसैले डर मान्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य भएको छ । यसवाट राजनीतिक सामाजिक र आर्थिक वातावरणलाई विकृतिमय बनाउन ठूलो भूमिका खेलेको छ । भ्रष्टाचार र बिकृति बिरुद्ध उफ्रीउफ्री बिरोध गर्ने तिनै मानिसहरु पदमा पुगेपछि आफैं भ्रष्टाचारमा लिप्त भएको देखिन्छन् । यसबाट के बुझिन्छ भने भष्टाचारको बिरोध गर्नु भनेको सत्ता र पद प्राप्तिको लागि हो । यसैले सर्बसाधारण जनताले त्यस्ता नेतालाई पत्याउन पनि छोडिसकेका छन् । ती जतिसुकै ठूलो क्रान्ति गरेर आएको किन नहोस् । जतिसुकै जेल बसेर आएको किन नहोस् । नेताहरुको शाख गिरेको छ । पृथ्वीनारायण शाहले भष्टाचारले देशको अवस्था कस्तो बन्छ ? राम्रो अनुभव गरेको बुझिन्छ ।

आजकल भ्रष्टाचारको बिरुद्धमा देश जुरुक्क उठेको जस्तो भान हुन्छ । सामाजिक संजाल तातिएका छन् । हाम्रा मिडियाहरु सबै उस्तै गरी प्राथमिकताकासाथ यस्ता समाचार छाप्ने गर्दछन् । सर्बसाधारण जनता पनि भ्रष्टाचारको बिरुद्धमा देखिन्छन् । तर चुनाव आउने बित्तिकै जसलाई बिरोध गरेको हो उसैलाई भोट चाहिँ नतमस्तक भएर दिने चलन छ । यसको कारण के हो त ? कारण स्पष्ट छ, देश भ्रष्टाचारमय भएको छ । स्थानीय निकायदेखि केन्द्रीय निकायसम्म सरकारी निकायहरु भ्रष्टाचारको दल दलमा फसेका छन् । कुनै कुनै अपवाद होलान् त्यो बेग्लै कुरा हो । परिस्थिति यस्तो छ । बचेखुचेको इमान्दार मानिसलाई पनि भ्रष्टाचार गरौं गरौं लाग्ने वातावरण छ । किनकी इमान्दार मानिसको यहाँ कुनै नाम र इज्जत पनि छैन । एकजना भ्रष्ट खरदारले एक दुई वटा राम्रो घर शहरमा बनाइसक्दा इमान्दार अर्का अधिकृतले एउटा घडेरी जोड्न सकेको हुँदैन । एउटा चप्पलको फित्ता गास्दै राजनीतिमा आंएको एउटा नेताले आलिसान बंगला बनाइसक्दा अर्का इमान्दार नेताको धोती टोपी नै हराइसकेको हुन्छ ।

बेइमानहरुको राज चलेकाले इमाान्दारको शाख गिरेको अवस्था छ । भ्रष्टाचार गर्नु खराव हो । यो सामाजिक अपराध हो, भन्ने जान्दा जान्दै पनि चुनाव आएपछि जसले पैसाको छेलोखेलो गर्न सक्छ भोट पनि उसैलाई दिइन्छ । भ्रष्टाचारजन्य कृयाकलापका लागि अड्डाअदालत देखि पुलिस प्रशासनसम्म, स्थानीय निकायदेखि केन्द्रीय निकायसम्म, राजनीतिक व्यक्तिदेखि अख्तियारसम्मको अघोषित गठजोड छ । यसैले कसैसँग कसैले डर मान्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य भएको छ । यसवाट राजनीतिक सामाजिक र आर्थिक वातावरणलाई विकृतिमय बनाउन ठूलो भूमिका खेलेको छ । भ्रष्टाचार र बिकृति बिरुद्ध उफ्रीउफ्री बिरोध गर्ने तिनै मानिसहरु पदमा पुगेपछि आफैं भ्रष्टाचारमा लिप्त भएको देखिन्छन् । यसबाट के बुझिन्छ भने भष्टाचारको बिरोध गर्नु भनेको सत्ता र पद प्राप्तिको लागि हो । यसैले सर्बसाधारण जनताले त्यस्ता नेतालाई पत्याउन पनि छोडिसकेका छन् । ती जतिसुकै ठूलो क्रान्ति गरेर आएको किन नहोस् । जतिसुकै जेल बसेर आएको किन नहोस् । नेताहरुको शाख गिरेको छ । पृथ्वीनारायण शाहले भष्टाचारले देशको अवस्था कस्तो बन्छ ? राम्रो अनुभव गरेको बुझिन्छ । आफ्नो समयमा भ्रष्टाचारले देशमा ल्याउने दूरावस्तालाई चिनेर नै “घुस लिन्या र दिन्या दुवै अपराधी हुन्” भन्ने उक्ति दुनियाँलाई सुनाएर जानुभएको थियो । यसलाई हाम्रा राजनीतिज्ञले वेवास्ता गरेको देखिन्छ । सबैलाई समानताको सिद्धान्तमा हिँडाउन खडा भएका कम्युनिष्ट पार्टीहरुले समेत यसलाई अनुसरण गरेको पाइँदैन । सामन्ती राजाको कुरा किन मान्नु ? भनेर होला सायद । खादा माला लाउने र सोख सयलमय जीवनकालागि भने राजालाई उछिनेको समेत दृष्य देखिएको छ । हामीले देखेको र मनन गरेको तथ्य यो हो कि संसारमा जे जति नराम्रा कामहरु भएका छन्, त्यो राम्रा कुराको आवरणमा भएका छन् । यस सवालमा हाम्रो देशको अवस्थालाई हेर्ने हो भने कम्युनिष्टहरुले पूँजीवादी पार्टीहरुलाई पनि उछिन्न खोजिरहेका छन् । यसमा पनि कहिँ कतै अपवादलाई भने थाती राखौं । आरोप लगाई हाल्नु अन्याय हुन सक्छ । नयाँ आउने पार्टीले के गर्लान् व्यबहारको कसीमा पर्खेर हेर्नुपर्नेछ । अहिले बिरोध गरिहाल्ने हतार नगरु भन्ने लागेको छ । नकारात्मकताको गन्ध आयो भनि बिरोध भने हुन लागिसकेको छ । यसबाट के बुझिन्छ भने राम्रो आवरणमा नराम्रो काम गर्न सजिलो बाटो रहेछ । कोही राम्रो गर्छु भन्दा भन्दै नराम्रोको दलदलमा फसेका पनि छन् । मनैदेखि राम्रो गर्छु भनेर लागेका पनि परिवेश र वातावरणका कारणले आफैं बदलियर नराम्रोमा परिणत भएका छन् । कोही जानी जानी निजी स्वार्थसिद्ध गर्न राम्रा राम्रा कुरा गर्दै राजनीतिमा छिरेका छन् । निश्चित पद र ठाउँमा पुगेपछि आफ्नो स्वार्थ सिद्ध गरेका छन् । यस्ता असंख्य उदाहरणहरु छन् । त्यो स्थानीय सरकारदेखि केन्द्रीय सरकारसम्म छ । हाम्रा पार्टीको कार्यकर्ता भर्ना गर्ने र चुनावी टिकट दिने मापदण्ड पनि उस्तै छ । जो यस प्रकार छ :

- जोसँग पैसाको चलखेल गर्न सक्ने खुवी छ ।
- जोसँग कुराले धेरै मानिसलाई प्रभाव पार्ने कला छ ।
- जो भाषण कलामा निपूर्ण छ ।
-जो चाकडी चाप्लुसी गर्न माहिर छ ।

आदि ।

यसमध्य दुईवटा बुँदा त नेतृत्वको लागि आवश्यक गुणहरु नै हो । दुई र तीन नं बुँदाको आवश्यकता नकार्न सकिन्न । अर्को अति आवस्यकीय एउटा बुँदा छ । त्यो हो सामान्य आर्थिक व्यवहारमा को कतिसम्म लोभी छ ? यसको परिक्षण गरेको पाइँदैन । हुन त माथिको मापदण्ड औपचारिक हैन । व्यबहारमा देखियको तथ्य हो यो । यही तथ्यको कारणले संसदमा काण्डैकाण्ड लागेका नेताहरुको गर्जन ठूलो छ । उनीहरु नै एक हिसावले प्रभावकारी देखिन्छन् । घडी काण्ड, बाखा काण्ड र सून काण्डको वारेमा तपाईंहरुलाई थाहै होला । संसदमा के के भइरहेछ नियालेर सबैले हेर्नु भएकै छ । हाम्रो जस्तो बिकासोन्मुख देशको समस्या हो यो । हाम्रा मिसन चौरासी भनि कुर्लने पार्टीहरुले नेता र कार्यकर्तामा हुनुपर्ने गुणहरु र भर्ती गर्दा अपनाउनुपर्ने मापदण्डलाई इमान्दारीपूर्वक सच्याउनु आवस्यक छ । बनाइएको मापदण्ड अनुसार सबै जनाले आफुलाई सच्याउनु जरुरी छ । के हाम्रा पार्टीका हेडक्वाटरहरुले आफूलाई सच्याउन अनुशासनका नियमहरु बनाउन र पालना गर्न दुःख कष्टहरु गर्लान् ? यो त कसैले पनि पत्याउँदैन । तैपनि कम्यूनिष्ट पार्टी भनि नामकरण भएको पार्टीहरुले यति नगर्ने हो भने कसरी कम्युनिष्ट पार्टी भए त ? खोइ मार्क्सवादी शैली र माओकालीन अनुशासनका नियम ? त्यो त समय क्रममा नियमहरु बदलियो पनि भन्न सकिएला । तर त्यसको ठाउँमा त्यो भन्दा पनि राम्रो अझ आधुनिक र बैज्ञानिक नीति नियमहरु आफैं पनि बनाउन पक्कै सक्नुहुन्छ । तर त्यतापट्टी हाम्रा नेताहरुको ध्यान जाने देखिँदैन । बरु कसरी भ्रष्टाचारलाई मलजल गर्न सकिन्छ ? त्यतापट्टी राम्रो ध्यान गएको पाइन्छ । यदि कम्युनिष्ट अनुशासन र सादगीका कुरा छोडदिने हो भने पनि राम्रा नीति नियम र थिती भएका पूजिवादी मूलुकहरुको अनुसरण गरौं न त ? पश्चिम युरोपको उत्तरी क्षेत्रमा अवस्थित नार्डिक देशहरुलाई हेरौं । डेनमार्क, नर्वे, स्विडेन, फिनल्याण्ड, न्यूजिल्याण्ड आदिबाट सिकौं । जहाँ भ्रष्टाचार गर्नुहुदैन भन्ने चेतना छ । संस्कार र संस्कृतिमै यो विकास भएको छ । बिदेशीको नक्कल गर्दा राम्रा कुराको चाहिँ गरौं न ! त्यति पनि गर्न नसक्ने भए किन कम्युनिज्मको सिद्धान्तको रट लगाउने ?

भ्रष्टाचारको बिरुद्धमा शून्य सहनशिलता अपनाउँ । यो पनि औपचारिक्तामा सबैले सहमती जनाएका नै छन् । संयुक्त राष्ट्र संघको भ्रष्टाचार बिरुद्धको महासन्धीमा नेपालले पनि १० डिसेम्बर २००३ मा हस्ताक्षर गरिसकेको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको पहिलो पल्ट हस्ताक्षर गरेको दिन ९ डिसेम्वरलाई भ्रष्टाचार बिरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको रुपमा मनाईंदै आएको छ । नेपाल पनि यस अभियानमा औपचारिक रुपले भने जोडिएकै छ । तर व्यबहारमा डेग चलेको देखिँदैन । यसै भएको कारणले सच्चिए ठाउँ छ नसच्चिए जता गए पनि हुन्छ, भनेजस्तै परिस्थितिले बाध्य बनाइसकेको छ । नसच्चिए स्वतन्त्रकै नाउँमा भएपनि देशभरी बिस्तारै नयाँ अनुहारहरु आउने सम्भावना देखिँदैछ । नेपालको पूर्व, मध्य र सुदूरपश्चिमवाट एउटा, एउटा झिल्कोले त्यो संकेत गरेको छ । पार्टीहरुले आफ्नो अनुशासनका मापदण्ड असल बनाए सबै कुरा सुल्झिने थियो । यो पनि सम्भावना छैन । व्यबहारमा नसच्चिएसम्म कागजमा बनाएको नीतिनियम र कानुनको केही अर्थ हुनेछैन । सबै भन्दा महत्वपूर्ण कुरा देशमा नीति नियम र कानूनहरु चुस्त दुरुस्त र व्यवहारमा लागू हुने खालका हुनुपर्‍यो । ढिलासुस्ती र भ्रष्टाचारलाई मलजल गर्ने खालको नीति नियम, कानुहरु तुरुन्त संसदमा प्रस्ताव ल्याई सच्याउने काम गरिनु पर्‍यो । नेपालमा बनेका मेसिनरी सामानहरु मोटर, मोटर साइकलको भन्सार तिरेको विल चाहिने कानुनी प्रावधानले गर्दा दर्ता हुन नसकेको गुनासो पनि बिगतमा सुनिएको हो । यस्ता प्रावधान र कानुहरुलाई तुरुन्त हटाउनु पनि आवश्यक छ । घुस लिने कर्मचारी वा भ्रष्टाचार गर्ने जोसुकै भएपनि कार्यवाही हुने गरी अगाडि बढ्नु आवस्यक छ । हामीले सिंगापुरको कथा व्यथालाई पनि एकपटक अध्ययन गरौं न ! त्यहाँ पनि पहिले भ्रष्टाचार ज्यादा हुन्थ्यो । त्यहाँ भ्रष्टाचार बिरुद्ध कानून निर्माण गरियो । कानून लागू गर्ने प्रभावकारी निकायको स्थापना गरियो । कानून बमोजिम सजायको व्यबस्था भयो । अनि चुस्त दुरुस्त प्रशासनको माध्यमले कार्यान्वयन पक्ष प्रवल बनाइयो । यसैले अनुगमन मूल्यांकन र कार्यान्वयन पक्ष राम्रो नभएसम्म केही हुनेवाला छैन । पहिलो कुरा त देश बनाउने चिन्ता मनैदेखि हुनुपर्‍यो । ***-डिसी नेपाल डटकम***

महत्वपूर्ण टेलिफोन

प्रहरी कार्यालय	५४०२०१	रेडक्रस बुटवल ५४१००४	रेडक्रस अर्घाखाँची ०७७–४२०२७५, ४२०११७
बुटवल ०७१–५४०२२२	भिमअस्पताल भैरहवा ०७१–५२०१९३	लायन्स आँखा उ. केन्द्र बुटवल ५४५८४५	रेडक्रस गुल्मी ०७९–५२०१६३
स.प्र.क्याम्प बुटवल ९७४७०४३४६९	मिसनअस्पताल पाल्पा ०७५–५२०१११, ५२०४८९	मेडिटेक अस्पताल ५४९०७२	नेपाल परिवार नियोजन संघ ०७१–५४००८१
बुटवल रामनगर ०७१–५४१२३३	परिवार नियोजन संघ पाल्पा ०७५–५२०७२३	कान्तिपूर डेण्टल हस्पिटल ०७१–५४७८४०	लुम्बिनी नसिङ होम प्रा.लि. ०७१–५४१६४१
भैरहवा ०७१–५२०१९९	पाल्पा जिल्ला अस्पताल ०७५–५२०१५४	आँखा अस्पताल पाल्पा:०७५–५२०३३३, ५२११७९	नेपाल भारतमैत्री समाज मो. ९८४७०२५०९९
अर्घाखाँची ०७७–५२११९९	लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०७५–४११२०१	रामपुर अस्पताल: ०७५–४००१५४	जनसेवा क्लब नयाँमिल ११५७०२१२४६
गुल्मी ०७९–५२०१९९	पिचन्द्र परासी ०७८–५२०१८८	**एम्बुलेन्स न.**	लुम्बिनी नि.व्या.संघ भैरहवा ६२१०५८
परासी ०७८–५२०१९९	भैरहवा आँखा अस्पताल ०७१–५२०२६५	रोटरी क्लब बुटवल ०७१–५४४६००	बनगाई क्लब बनगाई ०७६–६९०१०२
तौलिहवा ०७६–५६००९९	अर्घाखाँची जिल्ला अस्पताल ०७७–५२०२५७	लियो क्लब अफ बुटवल ०७१–५४५८९३	रेडक्रस देवदह ०७१–५७७०९९
पाल्पा ०७५–५२०५३६, ५२०१९९	तम्घास जिल्ला अस्पताल ०७९–५२०१८८	रेडक्रस भैरहवा०७१–५२०२६३	लुम्बिनी मेडिकल कलेज ०७५–५२०८४०
इप्रका रामपुर ०७५–६९१५१५	तौलिहवा जिल्ला अस्पताल ०७६–५६०२००	रेयुकाई भैरहवा ०७१–५२६६७३,९८४७०२२४६४	बुटवल जेसिस ९८४७१२९९६४
अस्पताल कार्यालय	सिद्धार्थबाल महिला अस्पताल ०७१–५४४४५०	परासी ०७८–५२०१२५	न्यू एकता क्लव तानसेन : ०७५–५२२२००
लुम्बिनीसिटी अस्पताल ०७१–५५१५५७, ५५१५५८	बुटवल हस्पितल ०७१–५४६४३२	रेडक्रस पाल्पा ०७५–५२०६००	परिवार नियोजन संघ पाल्पा : ९८४७१०२७६५
लुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०७१–५४०२००,	लुम्बिनी नर्सिङ होम ०७१–५४२६४१, ५४५६४१	रेडक्रस तौलिहवा ०७६–५६००१५	रामपुर टे.इन्स्टी.:९८५७०६२२४७,९८५७०६०५०४

दैनिक राशिफल

मेष : कुनै कुराले मनमा शान्ति छाउनेछ। समाजसेवामा मन लाग्नेछ।	**तुला** : महिला वर्गबाट सहयोग मिल्नेछ। शिक्षामा सफलता मिल्नेछ ।
वृष : आफ्नो विचार विपरित निर्णय हुनेछ । काममा उल्झन आउनेछ ।	**बृश्चिक** : नयाँ ज्ञान सिक्ने मौका मिल्नेछ। रोकिएको धन हात पर्ला ।
मिथुन : राजनीतिक कार्यमा ख्याति कमाउने योग छ । सन्तान सुख मिल्नेछ।	**धनु** : भूमिबाट लाभ रहनेछ । नयाँ व्यक्तिसँग भेटघाट हुनेछ ।
कर्कट : सामाजिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । वैदेशिक काम अघि बढ्नेछ।	**मकर** : मनको डरले सताए पनि व्यवहारमा भने फाइदा हुनेछ ।
सिंह : व्यवसायमा आदर्श व्यक्तित्वसँगको सहकार्यले नयाँ अनुभव मिल्नेछ ।	**कुम्भ** : शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । रमणीय र सुखद यात्राको योग छ ।
कन्या : सचेत रहनुहोला, तर आफन्तको साथ र सहयोग मिल्नेछ ।	**मिन** : कला, संगीतमा रुचि बढ्नेछ । वैदेशिक कार्य अघि बढ्नेछ ।

विद्यार्थी भर्ना अभियान सुरू

'सबै बालबालिकाको विद्यालयमा सहभागिता, गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्तिको सुनिश्चितता' भन्ने नाराका साथ शैक्षिकसत्र-२०८१ का विद्यार्थी भर्ना अभियान आइतबारदेखि देशभर सुरु भएको छ । अभियानको पहिलो दिन आज शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय मातहतका शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रले अभियान सफल बनाउन स्थानीय तह र सम्बन्धित निकायलाई आग्रह गरेको छ । शिक्षामन्त्री सुमना श्रेष्ठको उपस्थितिमा भर्चुअल माध्यमबाट अन्तरक्रिया गरी केन्द्रले सबै स्थानीय तहका शिक्षा प्रमुख, इकाइ प्रमुख, नगरपालिका महासंघ, गाउँपालिका महासंघलाई आग्रह गरेको हो ।

मन्त्री श्रेष्ठले शिक्षा पाउने नागरिकको संवैधानिक हक कार्यान्वयनका लागि सरकार प्रतिबद्ध भएकाले सबैले सहयोग गर्न आग्रह गरे । अभियानकै अवसरमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले शिक्षा पाउनु हरेक बालबालिकाको संविधानप्रदत्त एवं जन्मसिद्ध मौलिक अधिकार भएकाले यसलाई कार्यान्वयन गर्न आग्रह गरेका छन् । केन्द्रले विद्यार्थी भर्ना अभियान सहजीकरण कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनका लागि तीनै तहका सम्बन्धित निकायमा पठाएको छ । केन्द्रका महानिर्देशक दीपक शर्माले विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक अभिभावक संघले भर्ना भएका विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक वितरण गरी विद्यार्थी भर्नाको शुभारम्भ गरिने जानकारी दिए । यसैगरी यही वैशाख ५ गते अभियानको ब्यानरसहित घरदैलो कार्यक्रम, सूचना र आह्वान, वैशाख ७ गते अभिभावकविहीन बालबालिकाको अभिभावकत्व ग्रहणका लागि आह्वान गर्ने कार्यक्रम छ । अभियान अन्तर्गत यही वैशाख २ देखि २१ गतेसम्म एफएम रेडियोबाट अभियानको सन्देश प्रसारण गराइनेछ । वैशाख १० गतेसम्म भर्ना भएका विद्यार्थीलाई सोही दिन पोसाक र छात्रवृत्ति वितरण गरिनेछ । वैशाख १५ देखि २० गतेसम्म शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट प्राप्त विवरणका आधारमा विद्यार्थी विवरण तयार गरी मन्त्रालयमा पठाइने छ । अधिकांश निजी लगानीका विद्यालयले वैशाखको पहिलो सातादेखि कक्षा सञ्चालन हुने गरी भर्ना प्रक्रिया सुरु गरिसकेका छन् । केन्द्रको 'फ्ल्यास रिपोर्ट, २०७९' अनुसार हाल पूर्व प्राथमिक तहको कूल भर्नादर ९४ दशमलव ९ प्रतिशत पुगेको छ । *-रासस*

छात्राबास जीर्ण हुँदा विद्यार्थी जोखिममा

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१८ स्थित नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय जनता विद्यापीठको छात्राबासको भवन जीर्ण भएको छ । पुराना भवनबम साथै भवनभित्र रहेका सुत्ने खाट पनि पुराना हुँदा विद्यार्थी जोखिम मोलेर बस्नुपर्ने अवस्था रहेको विद्यार्थी उद्यम पोखेलले बताए । "हावाहुरी लाग्दा भित्रै धुलो पस्ने अवस्था छ । यहाँ बस्ने विद्यार्थी पनि डराइडराई बस्नुपर्ने अवस्था छ", उनले भने, "भवन पुरानो छ, भत्किन्छ कि भन्ने डरले बस्नुपर्छ ।" भवनको वरिपरि घाँस उम्रिएका छन् । भित्तामा पानी चुहिएको जस्तो देखिन्छ । विसं २०४९ मा उक्त छात्राबासको भवन निर्माण भएको थियो । तीस वर्ष पुगिसकेको उक्त भवनका हरेक संरचना कमजोर बन्दै गएका छन् । आफूहरू बस्दा भवन राम्रै भए पनि अहिले आएर निकै जीर्ण भएको पूर्वविद्यार्थी भीमलाल मरासिनीले बताए । "म सात वर्ष यही भवनमा बसेँ । विसं २०५५ देखि २०६२ सालसम्म छात्राबासमै बसेर उत्तर मध्यमादेखि आचार्यसम्म अध्ययन गरेँ", उनले भने, "यो बीचमा भवन पनि राम्रै थियो । अहिले आएर हेर्दा भत्किएलान् भन्ने डर, वरिपरि उम्रिएका घाँसले सर्पको डर, धेरै समस्या रहेछ ।" छात्राबासमा अहिले आठजना विद्यार्थी बसिरहेका छन् । उक्त छात्राबास जीर्ण भएपछि नयाँ भवन निर्माणको प्रक्रिया अघि बढाइएको विद्यापीठका प्राचार्य योगराज शर्माले बताए । भारतीय दूतावासमा विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) तयार गरेर पठाइएको भन्दै आगामी आर्थिक वर्षमा बजेट आउने आश्वासन पाएको उनको भनाइ छ । विद्यार्थीहरू जीर्ण भवनमा रात कटाउन बाध्य हुँदा शिक्षकहरूको भने नयाँ भवन निर्माण भइसकेको छ । करिब रू एक करोडको लागतमा दुई वर्षअघि निर्माण भएको विजौरीस्थित भवनमा बाहिरबाट आएका शिक्षक बस्ने गरेका छन् । *-रासस*

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
हुलाक सेवा विभाग
जिल्ला हुलाक कार्यालय, गुल्मी
तम्घास

डाँक ढुवानीका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने सूचना

मिति:- २०८१/०१/०२

यस कार्यालय अन्तर्गतका निम्न प्रस्तावित डाँकलाईनहरुमा निम्न शर्त अनुसार हुने गरि दैनिक रुपमा सवारीसाधन मार्फत डाँक ढुवानी कार्य गर्नुपर्ने भएकाले सो कार्यका लागि इच्छुक व्यक्ति वा संस्थाले डाँक ढुवानी कार्य गर्न प्रत्येक खण्डको छुट्टाछुट्टै न्यूनतम दर रेट (वार्षिक) हुने गरी मिति २०८१/०१/१० गते भित्र आवश्यक कागजातहरु संलग्न गरि यस कार्यालयमा कार्यालय समय भित्र प्रस्ताव पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ ।

निम्न डाँकरेखाहरु :

१. इ.हु.का. रिडी - इ.हु.का. पुर्तिघाट
२. जि.हु.का. तम्घास - इ.हु.का. चन्द्रकोट
३. जि.हु.का. तम्घास - इ.हु.का. पुर्कोट
४. जि.हु.का. तम्घास - इ.हु.का. दोहोली
५. जि.हु.का. तम्घास - इ.हु.का. अर्जै
६. जि.हु.का. तम्घास - इ.हु.का. वामी

आवश्यक कागजातहरु :

१.संस्थाका हकमा : संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र, करचुक्ता र पान नम्बरको प्रमाणपत्र, रितपुर्वकको निवेदन ।
२.व्यक्तिको हकमा : सवारीदर्ता र सवारी चालक अनुमतिपत्र, सवारीधनीको प्रतिबद्धता पत्र, करचुक्ता, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, पान नम्बरको प्रमाणपत्र र रितपुर्वकको निवेदन ।

शर्तहरु :

१.सम्बन्धित हुलाक कार्यालयहरुबाटै डाँक थैलाहरु बुझ्ने बुझाँउने गर्नुपर्ने ।
२. डाँक रेखामा पर्ने हुलाकहरुको समेत डाँक ढुवानी गर्नुपर्ने ।
३. नेपाल सरकारको निर्णयानुसार सम्बन्धित इलाका हुलाक स्थानान्तरण भएमा सोही बमोजिम हुनेछ ।
४. हुलाक ऐन एवं प्रचलित नियमहरुको पालना गर्नुपर्ने छ ।

शिक्षामा कुशल व्यवस्थापनको खडेरी

रमेशप्रसाद गौतम

संविधानत आधारभूत तहसम्मको शिक्षा पूर्णरूपमा पालिकाको जिम्मेवारीमा रहेको देखाउँछ तर संविधान लागू भएको आठ वर्ष बितिसक्दासमेत शिक्षक युनियनलगायत कर्मचारी, अभिभावक समेत सन्तुष्ट देखिँदैनन् । परिणामत विद्यालयको प्रभावकारी पठनपाठन विद्यालय निरीक्षण, अनुगमन, तालिम पुनर्ताजगी तालिम स्रोतकेन्द्र परिचालन आदि प्रभावकारी बनेनन् र विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि ह्रासोन्मुख हुँदै जान थालेको छ । देशमा शिक्षा विधेयकप्रति गम्भीरताका साथ सोचीविचार र समय सन्दर्भ बुझी राजनीतिक नेतृत्वले गोटी चाल्न जरुरी छ । हचुवाका भरमा शिक्षा विधेयक पारित गरी तदनुसार शिक्षा ऐन जारी भइहाले कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता आउँदैन । विगतका शिक्षा ऐन नियम झैँ लंगडो हुनेछ । फेरि हाम्रा पालिकाहरूको यो अवस्थामा शैक्षिक प्रशासन र सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक उपलब्धि हासिल हुन कठिन देखिन्छ । पालिकाहरूमा ऐन नियम शिक्षा र त्यससित सम्बन्धित नीति प्रक्रिया, व्यवहारको पूर्णज्ञान हुनु जरुरी छ ।

हाम्रा सामुदायिक तथा निजी विद्यालय अझै व्यवस्थित हुनसकिरहेका छैनन् । पटक-पटकको प्रतिबद्धता र छलफलपछि शिक्षा विद्येक-२०८० संसद्मा प्रस्तुत गरिएको छ । यसमा निजी विद्यालय सञ्चालकहरूको विरोध आयो । उनीहरूलाई सम्बोधन गर्न विधेयकको एउटा बुँदा संशोधन गर्ने सरकारले आश्वासन दिइयो । त्यसपछि निजी विद्यालयक सञ्चालकहरू थामथुम भए । यही रोग सामुदायिक विद्यालयमा पनि सऱ्यो । सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूको महासंघले देशव्यापी आन्दोलन गऱ्यो । सरकारले आफ्नो लचकता देखाउँदै आयो । विधेयकलाई संसदीय प्रक्रियामा प्रवेश गराइसकेपछि पनि शिक्षक महासंघलाई वार्तामा निम्ता गऱ्यो । शिक्षकहरूको दबाब बढ्दै गयो । सरकारले मत्थर पार्ने रणनीति लियो । शिक्षा विधेक संसद्बाट फिर्ता लिने वा संशोधन प्रस्तावमार्फत शिक्षक महासंघको माग पूरा गरिदिने बारे छलफल भयो । आश्वासनसहित शिक्षक आन्दोलन स्थगित गरायो । सरकारले शिक्षालाई व्यवस्थित तरिकाले अगाडि बढाउन विद्यालय शिक्षाका महत्वपूर्ण स्टेक होल्डर, विद्यार्थी, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, सार्वजनिक शिक्षाका अभियन्ता एवं शिक्षाविद् तथा आमनागरिकलाई संलग्न गराई तिनका सुझाब लिई अगि बढ्नु उपयुक्त हुन्छ । संविधानत आधारभूत तहसम्मको शिक्षा पूर्णरूपमा पालिकाको जिम्मेवारीमा रहेको देखाउँछ तर संविधान लागू भएको आठ वर्ष बितिसक्दासमेत शिक्षक युनियनलगायत कर्मचारी, अभिभावक समेत सन्तुष्ट देखिँदैनन् । परिणामत विद्यालयको प्रभावकारी पठनपाठन विद्यालय निरीक्षण, अनुगमन, तालिम पुनर्ताजगी तालिम स्रोतकेन्द्र परिचालन आदि प्रभावकारी बनेनन् र विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि ह्रासोन्मुख हुँदै जान थालेको छ ।

देशमा शिक्षा विधेयकप्रति गम्भीरताका साथ सोचीविचार र समय सन्दर्भ बुझी राजनीतिक नेतृत्वले गोटी चाल्न जरुरी छ । हचुवाका भरमा शिक्षा विधेयक पारित गरी तदनुसार शिक्षा ऐन जारी भइहाले कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता आउँदैन । विगतका शिक्षा ऐन नियम झैँ लंगडो हुनेछ । फेरि हाम्रा पालिकाहरूको यो अवस्थामा शैक्षिक प्रशासन र सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक उपलब्धि हासिल हुन कठिन देखिन्छ । पालिकाहरूमा ऐन नियम शिक्षा र त्यससित सम्बन्धित नीति प्रक्रिया, व्यवहारको पूर्णज्ञान हुनु जरुरी छ । वास्तवमा शिक्षामा दूर्दशा देखिनुमा वर्तमान राजनीतिक नेतृत्वको सामूहिक भावना र दृढ अठोटको कमी हो । शिक्षाको नाममा अर्बौंको लगानी अलपत्र छ । कसैको चिन्ता देखिँदैन । शिक्षा मन्त्रालयले जारी गर्ने वैदेशिक अध्ययन अनुमतिपत्र लिँदै विद्यार्थी विदेश जान्छन् तीमध्ये धेरैजसो फर्कँदैनन् । सरकार मौनमात्र होइन प्रोत्साहन दिए झैँ भएको छ । विद्यार्थी पलायन हुनु देशलाई ठूलो क्षति हुनु हो । कतिपय निर्माण गरिएका भैतिक संरचना, शैक्षिक सामग्री तथा अनेक औजारमा लगाएका आदि लगानीबाट निर्माण गरेका शिक्षण संस्थाहरूमा विद्यार्थीको अभावले खेर गइरहेका छन् । सरोकारवालालाई चिन्ता हुनुपर्छ । असल आमाबुबा नै असल सन्तानका आधार हुन् । गीताको सोह्रौं अध्यायमा भागवान कृष्णाले मानवीय गुणाहरूलाई सकरात्मक र नकरात्मक गरी दुई भागमा वर्णन गरेका छन् । सकरात्मक सोचको बीजारोपण गर्ने सर्वोत्तम काल बाल्यकाल हो । यसैमा अभय, सात्विकता, ज्ञानयोग दान, दय, तय, यज्ञ, स्वाध्याय, सरलता जस्ता गुण पर्दछन् । बाल्यकालदेखि सुसंस्कार, सात्विक प्रवृत्तिजस्ता बाल मानवीय गुणहरूलाई बालमष्तिकमा घुसाउन सके भविष्यमा असल नागरिक बन्न सक्दछ । आजका अभिभावकहरूमा आफ्ना सन्तान पढुन्, बढुन् र देशभित्र सेवा गरून् भन्ने ठान्दैनन् । कतिपय अभिभावकले अध्ययनार्थ विदेश पठाउँछन् अझ त्यहाँ लाग्ने ठूलो धनराशी नेपालबाट पठाउने गर्दछन् । ती विदेशमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवश्यक रकम वैध वा अवैध च्यानलबाट समेत पठाउन हिचकिचाउँदैनन् । अझ हुनेखाने अभिभावकले अध्ययनरत आफ्ना सन्ततिलाई भेट्न जाँदा-आउँदा गर्ने गरेको खर्च झन् कम देखिँदैन । यसरी हेर्दा हाम्रा शिक्षाका हर पाटाहरू अनुसन्धानकै विषयभित्र पर्दछन् । विदेश पलायन हुनबाट रोक्न खस्कँदो शैक्षिकस्तर उठाउन जरुरी छ । साथै अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुकूल शिक्षाको थालनी हुनुपर्दछ । यसमा नीति निर्माता एवं शिक्षा क्षेत्रमा आबद्ध व्यक्तिहरूको ध्यान शैक्षिक गुणस्तर बढाउनेतर्फ केन्द्रित हुनु आवश्यक छ । स्वदेशमै विश्वस्तरको शिक्षा हासिल गर्न पाइन्छ भने आफ्नो थातथलो छोडेर किन विदेश पलायन हुन्छन् र ?

स्वदेशमै बसेर पढ्न पाइन्छ र पछि कामको अवसर मिल्छ भने कुनै पनि सन्तान विदेश जान चाहँदैन । यसर्थ स्वदेशभित्रै अनकूल वातावरण बनाउन सरकार र राजनीतिक दलहरू कटिबद्ध रहनुपर्दछ । प्रमुख राजनीतिक दलहरूले सार्वजनिक शिक्षालाई आफ्ना राजनीतिक क्रियास्थलबाट मुक्त गराउनु जरुरी छ । राजनीतिक दल, गुट, उपगुटबाट माथि उठी विशुद्ध शैक्षिक प्रयोजनको ऐन निर्माणतर्फ लाग्नुपर्दछ । जुनसुकै राजनीतिक आस्था भएका शिक्षकलाई पनि अनकूल शैक्षिक वातावरणमा ढाल्नसक्ने सक्षम निष्पक्ष राजनीतिक नेतृत्वविना गुणस्तरीय शिक्षाको सम्भावना छैन । राजनीतिक दलहरूले आजसम्म शिक्षकलाई आफू अनकूल राजनीतिमा परिचालन गरिरहेका छन् । पार्टीको चुनाव प्रचारमा चन्दा उठाउनमा आफ्ना पार्टी संगठन विस्तार गर्नमा समेत प्रयोग हुनु दु:खद् पक्ष हो । हुन त कतिपय शिक्षक आफू स्वतन्त्र हुँ कुनै पार्टीमा लागेको छैन भन्दाभन्दै चुनावका बेला अमूक दलको तर्फबाट मतदातालाई आकर्षित गराउने कार्य गरिरहेका खबर सुन्नमा आउँछन् । शिक्षक गाउँघरमा मर्यादित नै हुन्छन् उनीहरू चेतनशील नागरिक हुन् । यस्ता व्यक्तिबाट कुनै राजनीतिक आस्थाका आधारमा फलानो दलको सिद्धान्त र विचारबारे बोल्नु नराम्रो होइन । तर, शिक्षकजस्तो व्यक्तिले अन्धभक्त भएर हिँड्नु चाहिँ नराम्रो हो । शिक्षाको मियो त शिक्षक नै हो । ऊ निष्पक्ष, पारदर्शी बन्न नसके कसरी चेलाहरू असल र गुणी नागरिक बन्ने ? हरेक बालबालिकाको सांस्कृतिक, संवेगात्मक, बौद्धिक, नैतिक, शारीरिक तथा आध्यात्मिक विकासको आधारशिला भनेकै शिक्षा हो । स्तरीय शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित हुनुपर्ने कुरामा संयुक्त राष्ट्रसंघको घोषणाले १९४८ देखि जोड दिँदै आएको छ । यसमा नेपाल लगायत कैयौं राष्ट्रले कम्तीमा प्राथमिक शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चितता गर्ने प्रतिबद्ध जाहेर गर्दै आएका छन् । यसरी पटक-पटक शिक्षासम्बन्धी विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सभासम्मेलनले प्राथमिक शिक्षा सर्वसुलभ हुनुपर्ने कुरामा सहमत भए भने नेपालले आधारभूत तहसम्मको शिक्षा नि:शुल्क र सुलभ हुनुपर्ने कुरामा जोड दिएको छ ।

अहिले शिक्षामा हरेक नागरिकको समान पहुँच तथा अनिवार्य नि:शुल्क शिक्षाको प्रावधानका साथै समावेशी शिक्षा नीतिको अवलम्बन गरे तापनि व्यवहारमा उतार्न कठिन देखिएको छ । सरकारले कानुनको माध्यमबाट सकरात्मक नीति अबलम्बन गरे पनि शिक्षाको अवसरबाट वञ्चित समुदायका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच बढाउनु नितान्त जरुरी छ । सरकारले सामुदायिक विद्यालयको शिक्षाको गुणस्तर बढाउनमा जोड दिनुपर्छ । नेपालमा झण्डै ८५ प्रतिशत बालबालिका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन् । यी विद्यालय भौतिक पूर्वाधारविनै चलिरहेका छन् । कैयौं विद्यालय उपयुक्त कक्षाकोठा, विषयगत शिक्षक, शैक्षिक सामग्री आदिको अभावमा छन् । उपयुक्त र शैक्षिक वातावरण निर्माणका लागि कुशल व्यवस्थापन त्यत्तिकै खड्किरहेको छ । कुशल व्यवस्थापनको खडेरीले जकडिएको हाम्रो शिक्षालाई माथि उठाउन कम कठिन छैन ।

-इहिमालय टाइम्स डटकम

होटल व्यवसायीलाई भाडा तिर्नै समस्या

तुलसीपुर, वैशाख २/पर्यटकको चहलपहल तथा आर्थिक गतिविधि कम हुन थालेपछि दाङका होटेल व्यवसायी मारमा छन् । होटेल सञ्चालकहरु भाडा तिर्नसमेत नसक्ने अवस्थामा पुगेको नेपाल उद्योग व्यापार महासंघका तुल्सिपुरका अध्यक्ष घनश्याम डाँगीको भनाइ छ ।

'होटेल सञ्चालकहरु भाडा तिर्नसमेत सक्ने अवस्था छैनन्', उनले भने, 'व्यवसायी पलायन हुने अवस्थामा छ ।' होटेल व्यवसायी मारमा परेको अवस्थामा राज्यले पनि हेर्नुपर्ने माग होटेल व्यवसायी महासंघ लुम्बिनी प्रदेशका अध्यक्ष भास्कराज कोइरालेले गरे । होटेल व्यवसायी आफै मारमा परेको अवस्थामा राज्यले पनि दोहोरो कर लिने गरेको उनको भनाइ छ । 'होटेल व्यवसायलाई सुरक्षा गर्ने दायित्व राज्यको हो', उनले भने, 'यसमा राज्यले चासो दिनुपर्छ ।' पर्यटन प्रवर्द्धनदेखि स्थानीयस्तरको विकासका लागि होटेल व्यवसायीको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको तुलसीपुर उद्योग वाणिज्य संघका संस्थापक अध्यक्ष डिल्लीबहादुर बस्नेतले बताए । यसमा होटेल व्यवसायी एकजुट हुनुपर्ने उनको भनाइ छ । अहिले होटेल व्यवसायीलाई लगानी गर्ने वातावरण समेत नरहेको बस्नेतको भनाइ छ । 'धेरै होटेल व्यवसायी पलाइन भइसके' उनले भने 'अझै पलायन हुने अवस्था जारी छ, अहिले लगानी गर्ने वातावरण पनि छैन ।' दाङको तुलसीपुरमा मात्रै पाँच सयभन्दा बढी होटेल व्यवसायी छन् । तर, अधिकांश होटेलहरुले भाडा तिर्नसमेत नसकिरहेको तुलसीपुर होटेल व्यवसायी समितिका अध्यक्ष इन्द्रबहादुर बस्नेतले बताए । दाङ प्रदेशको राजधानी भए पनि टरिगाउँ विमानस्थल नियमित सञ्चालन नहुँदा पनि बाह्य मानिस आउन नपाउँदा होटेल चल्न नसकेको उनको भनाइ छ । **-रासस**

पाल्पाका पत्रकार भण्डारी काठमाडौंमा पुरस्कृत

पाल्पा, वैशाख २/पाल्पाको रामपुरमा स्थायी घर भएका पत्रकार जीवन भण्डारीलाई नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौं शाखाले पुरस्कृत गरेको छ । शाखाको १२ औं साधारण सभाका अवसरमा उनलाई पुरस्कृत गरिएको हो ।

शाखाका साधारण सदस्य समेत रहेका भण्डारीलाई लामो समयदेखि पत्रकारितामा निरन्तर क्रियाशील रहेका कारण थप उत्प्रेरणा जगाउन सम्मान गरिएको शाखाका सचिव महेश गौतमले जानकारी दिए । पत्रकार भण्डारीलाई शाखाका सदस्य स्वर्गीय नेत्रप्रसाद हमालको स्मृतिमा स्थापना गरिएको पुरस्कार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री रेखा शर्मा, नेपाल पत्रकार महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष विपुल पोखरेल, महासंघका जिल्ला अध्यक्ष सूर्य सुवेदी लगायतले पुरस्कार तथा सम्मानपत्र हस्तान्तरण गरेका थिए । नेपाली रेडियो नेटवर्कका समाचार निर्देशक समेत रहेका भण्डारी झण्डै २३ बर्षदेखि पत्रकारितामा क्रियाशिल रहेका छन् । उनी यसअघि राष्ट्रिय समाचार समिति, नेपालवाणी नेटवर्क, नेपाल एफएम नेटवर्क, आँधिखोला एफएम, बुटवल एफएम, देउराली दैनिक, जनचेतना साप्ताहिक, देउराली साप्ताहिक लगायतमा काम गरिसकेका छन् । उनी तानसेन, बुटवल हुँदै अहिले काठमाडौंमा रहेर पत्रकारिता गर्दै आएका छन् । नेपाल प्रेस युनियनका केन्द्रीय उपाध्यक्ष समेत रहेका भण्डारी अनलाइन टिभी पत्रकार संघका अध्यक्ष पनि हुन् । उनले पछिल्लो समय इन्टरनेट माध्यमलाई व्यवस्थित र जिम्मेवार बनाउनु पर्ने पक्षमा पैरवी गर्दै आएका छन् ।

भण्डारीले सम्मानपछि एनजेडीसँगको कुराकानीमा सम्मान आफ्नो लागि मात्र नभएर सिंगो नेपाली पत्रकारिता जगतको भएको बताएका छन् । उनले आर्थिक, राजनितिक र साहित्यक क्षेत्रको विकृति विसंगतीका विरुद्धमा खरो रुपमा कलम चलाउदै आएको पाइन्छ । पत्रकार भण्डारीले पत्रकारिता र समाजशास्त्रमा स्नातकोत्तर, कानुनमा स्नातक गरेका छन् भने पत्रकारिताको प्राध्यापनसँगै विभिन्न विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान पनि गर्दै आएका छन् । उक्त समारोहमा विभिन्न शिर्षकमा अन्य पत्रकारलाई समेत सम्मान तथा पुरस्कृत गरिएको छ ।

शिक्षक आवश्यकता

मिति: २०८१/०१/०२

प्रस्तुत विषयमा यस विद्यालयमा रिक्त रहेको शिक्षक पदपूर्तिको लागि श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई पाल्पाको मिति २०८१/०१/०२ च.नं. १२३० र १२३१ को पत्र अनुसार र वि.व्य.स.को मिति २०८०/१२/२९ को निर्णय अनुसार तपसिलको योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकहरुबाट दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

तपशिल :
विज्ञापन नं. : ०१/०८०/०८१, **तह :** मा.वि. करार (११ र १२) **पद :** शिक्षक, **संख्या :** १, **विषय :** विज्ञान, **शैक्षिक योग्यता :** एम.एस.सी. वा सो सरह,
विज्ञापन नं. : ०२/०८०/०८१, **तह :** मा.वि. करार (११ र १२)
पद : शिक्षक, **संख्या :** १, **विषय :** वाणिज्य तथा लेखा शास्त्र
शैक्षिक योग्यता : एम.बि.एस.वा सो सरह
उमेर : १८ वर्ष पुरा भइ ४० वर्ष ननाघेको, **दरखास्त दस्तुर :** रु १५००/-
तलब भत्ता : नेपाल सरकारले तोके अनुसार
दरखास्त दिने : २०८१/०१/०२ देखि २०८१/०१/१६ गते कार्यालय समयभित्र
सम्पर्क मिति : २०८१/०१/१७ गते (कार्यालय समयभित्र)
परीक्षाको किसिम : लिखित तथा अर्न्तवार्ता
परीक्षाको हुने मिति र स्थान : सम्पर्क मितिमा तोकिने छ ।
पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरु : नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रका प्रतिलिपी, अध्यापन अनुमति पत्रका १/१ प्रति प्रतिलिपिहरु । परीक्षाको दिन सक्कल प्रमाण पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
सम्पर्क नं : ९८४७२५२२५१, ९८५७०६४३२०

श्री तिलोत्तमा माध्यमिक विद्यालय
तिनाउ-३, झुम्सा, पाल्पा

खेलकुद समाचार

ओमानले कम्बोडियालाई हरायो

काठमाडौं, वैशाख २/एसीसी पुरुष प्रिमियर कप क्रिकेट प्रतियोगिताको आइतबार खेलिएको खेलमा घरेलु टोली ओमानले कम्बोडियालाई ६३ रनले हराएको छ । समूह 'बी' अन्तर्गतको उक्त खेलमा टस हारी पहिले ब्याटिङको निम्तो पाएको ओमानले निर्धारित ११ ओभरमा ६ विकेट गुमाएर एक सय ५४ रन बनायो ।

जवाफी ब्याटिङमा ओर्लिएको कम्बोडियाले भने निर्धारित ११ ओभरमा सात विकेट गुमाएर ९१ रनमात्र बनाउन सक्यो । प्रतियोगितामा ओमानको यो लगातार दोस्रो जित हो । ओमान चार अंकसहित तालिकाको पहिलो स्थानमा छ । कम्बोडियाको भने यो लगातार दोस्रो हार हो । पहिले ब्याटिङ गरेको ओमानका लागि ओपनर ब्याट्सम्यान नसिम खुसीले ६९ रनको योगदान गरे । उनले केवल २७ बलमा ६ छक्का र ६ चौका पनि प्रहार गरे । कम्बोडियाका बलर श्रवण गोदरा, उत्कर्ष जैन र विमुक्ती विराजले दुई-दुई विकेट लिए । जवाफी ब्याटिङ गरेको कम्बोडियाका लागि कप्तान लुकमन बटले ४१ रन बनाए पनि टोलीको जितका लागि त्यो पर्याप्त हुन सकेन । उनले २१ बलको सामना गरी चार छक्का र एक चौका हिर्काएका थिए । ओमानका बलर अकिब इलियसले चार विकेट लिए । मेहरान खानले पनि दुई विकेट हात पारे ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कर्पोरेट समाचार

सुन प्रतितोला दुई हजार दुई सयले घट्यो

पाल्पा, वैशाख २/आइतबार सुनको मूल्य घटेको छ । नेपाल सुन चाँदी व्यवसायी महासंघका अनुसार छापावाल सुन प्रतितोला २ हजार २ सयले घटेको हो ।

मूल्य घटेसँगै छापावाल सुन प्रतितोला १ लाख ३६ हजार ८ सय कायम भएको छ । त्यस्तै तेजावी सुनको मूल्य पनि प्रतितोला रु दुई हजार दुई सयले घटेर एक लाख ३६ हजार एक सय ५० कायम भएको छ । महासंघका अनुसार चाँदीको मूल्य अघिल्लो कारोबार दिनको तुलनामा प्रतितोला ५० ले घटेर एक हजार सात सय कायम भएको छ । नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय बजार र भारतको बजारलाई आधार मानेर मूल्य निर्धारण गरिन्छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारको हकमा ७५ र भारतीय बजारलाई २५ प्रतिशत आधार मानेर यहाँ मूल्य निर्धारण गर्ने चलन छ । त्यसमा व्यवसायीले पनि ज्याला र जर्ती जोड्छन् । जसले गर्दा उपभोक्ता मूल्य थप महँगो परेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिऔंस सुन २५ सय डलर पुग्ने अनुमान छ । यसले स्थानीय बजार थप प्रभावित हुने आंकलन गर्न सकिन्छ ।

हाल कोटा प्रणालीअनुसार वाणिज्य बैंकले दिनको २० किलो सुन आयात गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ । चाडबाड र बिहेको सिजनमा सुनको माग बढ्ने हुँदा व्यवसायीहरूले कोटा बढाउन लबिइङ गर्छन् । पछिल्लो समय भने बैंकको सुनसमेत उठेको छैन । सुनको भाउ बढ्न थालेपछि व्यवसायीले बैंकलाई सुन आयात नगरिदिनसमेत आग्रह गर्दै आएका छन् ।

मनको आवाज.............

'नाम पनि यूनिक, काम पनि यूनिक'

यूनिक एफ.एम. ९४.२ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिक शोसियल कम्यूनिकेशन प्रा.लि.
तानसेन, पाल्पा
०७५-५२१४६४, ५२१४६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी.कम
www.shittalpati.com
डिजिटल पत्रिका

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित, कार्यालय:भगवतीटोल-३,तानसेन,पाल्पा,फोन:०७५-५२०६०१,E-mail:njdnews@gmail.com,jagdish_sfm@yahoo.com पा.जि.ह.द.नं. ५/२०७८/०७९, पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२ प्रबन्ध संचालक : इन्द्रा भट्टराई, सम्पादक:जगदीशप्रसाद भट्टराई